

University Press.

3. Migdal, J. S. ed. (2004). *Boundaries and Belonging. States and Societies in the Struggle to Shape Identities and Local Practices*. Edited by J. S. Migdal, CUP, 2004.
4. Omoniyi, T., white, G. EDS. (2006). *Sociolinguistics of identity*, London, Continuum.
5. Owens, T. J., Robinson, D. T., Smith-Lovin, L. (2010). Three Faces of Identity. *Annual Review of Sociology*, 36: 477-99.
6. Roesler, C. (2008). The Self in Cyberspace. *Journal of Analytical Psychology*, 53(3) : 421-36.
7. Suler, J. (2016). *Psychology of the digital age: Humans become electric*. New York: Cambridge University Press.
8. Suler, J. (2017). The Dimensions of Cyberpsychology Architecture, p. 1-23. In: *Boundaries of self and reality online. Implications of Digitally Constructed Realities*. Ed. By J. Ackenbach, J. Bown, London, Academic Press.
9. Suler, J. R. (2002). Identity Management in Cyberspace. *Journal of Applied Psychoanalytic Studies*, 4(4) : 455-9.
10. Turkle, S. (1995). *Life on the Screen: Identity in the Age of the Internet*, New York: Simon Schuster
11. Turkle, S. (1999). Cyberspace and Identity. *Contemporary Sociology*, 28(6) : 643-648.
12. Woodworth, A.C. (2011). *Community and Identity in Contemporary Physical and Virtual Spaces: Toward an Integration*. Open Access Theses.

УДК: 378.018.43:37.147.091.31/.39:81:378.6:61

Некрашевич Т. В.

**Харківський національний медичний університет,
Харків, Україна**

ФОРМУВАННЯ SOFT SKILLS У СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ ТА МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

У статті проведено теоретичний аналіз аспектів формування soft skills у студентів закладів вищої медичної освіти та обґрунтовано актуальність здобуття студентами soft skills. У дослідженні виявлено, що важливим напрямком процесу освітньо-професійного становлення студентів-медиків є сформованість комунікативних та соціальних навичок «soft skills». Визначено поняття soft skills майбутніх медиків. Процес формування «м'яких навичок» ідентифікований як форма едукативної освіти, що реалізується через парадигму комунікативних процесів між здобувачами освіти, викладачами та медичними працівниками.

Ключові слова: soft skills, «м'які навички», студенти вищої медичної освіти, комунікація, лінгвістичні дисципліни.

The article provides a theoretical analysis of aspects of the formation of soft skills in students of higher medical education and substantiates the relevance of students' acquisition of soft skills. The study found that an important direction in the process of educational and professional development of medical students is the formation of communicative and social skills "soft skills". The concept of soft skills of future physicians is defined. The process of formation of "soft skills" is identified as a form of education, which is realized through the paradigm of communicative processes between students, teachers and professionals of medical area.

Key words: soft skills, students of higher medical education, communication,

Постановка проблеми. Глобалізаційні зміни в суспільстві, перехід від індустріального ладу до інформаційного, зумовлюють пошук нових векторів навчання в розвитку освітньої галузі. Інноваційні методи та сучасні моделі навчання, безумовно, є ефективними та впливають на підготовку висококваліфікованих фахівців. Але поряд з професійною підготовкою, навчання майбутніх фахівців повинно мати також результат якості конкурентоспроможності на ринку праці. Сучасні тенденції ринку праці вимагають не тільки прояву професійних знань, умінь та навичок, але й суб'єктивні якості: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, навички використання інформаційних технологій, навички міжособистісної взаємодії та ін. Тому вивчення процесів розвитку та формування *soft skills* у здобувачів вищої медичної освіти є актуальним завданням сьогодення, зокрема, в процесі вивчення лінгвістичних дисциплін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значна кількість досліджень провідних українських та зарубіжних науковців, присвяченій проблематиці формуванню *soft skills*: К. О. Коваль, Н. А. Длугунович, О. Г. Глазунова, Т. В. Волошина, В. І. Корольчук, О. Абашкіна та інші.

Формулювання мети статті. Визначення аспектів формування *soft skills* студентів закладів вищої медичної освіти, розгляд навчання майбутніх медиків через призму формування комунікативних навичок в процесі вивчення латинської мови та медичної термінології.

Виклад основного матеріалу дослідження. В сучасному суспільстві прийнято визначати *hard skills* та *soft skills* фахівця. *Hard skills* (англ. «жорсткі навички») – це професійні навички, знання та вміння, якими повинен володіти фахівець після здобуття освіти [5]. Окрім того, такі навички можна перевірити за допомогою прикладних завдань, екзаменів чи теоретичного опитування.

Soft skills (англ. «м'які навички») – здібність людини спілкуватися з іншими та добре співпрацювати [5]. Тобто це особистісні якості, які залежать від людини та ґрунтуються на особистому досвіді. «М'які навички» характеризуються соціальною взаємодією, інтелектуальними здібностями, комунікабельністю, вмінням працювати в команді, творчими здібностями та ін.

Науковці О. Г. Глазунова, Т. В. Волошина, В. І. Корольчук поділяють *soft skills* провідних фахівців на 5 груп: «управлінські, комунікативні, особистої ефективності, стратегічного управління та управління інформацією» [2, с.103].

Дослідник Н. А. Длугунович зазначає, що у студентів поряд з професійними навичками потрібно формувати особисту ефективність, управлінські та стратегічні навички [3, с. 240].

Науковець К. О. Коваль у своєму дослідженні звертає увагу саме на важливості формування «м'яких навичок» у студентів, адже такі якості стають визначальним критерієм у процесі працевлаштування та підвищують конкурентоспроможність фахівця [4, с.162-163].

Відповідно до професійної галузі перелік «м'яких навичок» може корегуватися. На сьогодні проводяться дослідження «м'яких навичок» для лікарів та майбутніх медиків. Ми виокремлюємо наступні показники *soft skills*:

1. Здатність зберігати та примножувати моральні, наукові та культурні цінності на основі історичних довідок та розуміння предметної галузі (медицини);

2. Здатність до аналізу та синтезу інформаційних потоків;
3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності;
4. Здатність до комунікації на професійному рівні з колегами та пацієнтами;
5. Визначеність та відповідальність щодо професійних обов'язків;
6. Здатність працювати в команді (колективі);
7. Здатність діяти на основі етичних міркувань;
8. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

Навчання лінгвістичних дисциплін у закладах вищої медичної освіти є важливим чинником у забезпеченні інтегративних можливостей студентів. Зокрема, у процесі вивчення дисципліни латинська мова та медична термінологія відбувається аспектуальність формування «м'яких навичок» майбутніх медиків. Адже знання професійної медичної лексики, історичних довідок вивчення захворювань та ін., зумовлюють формування та реалізацію комунікативних навичок. Здатність до міжособистісної комунікації ґрунтується саме на знаннях професійної медичної термінології. Окрім того, сучасне навчання студентів у процесі вивчення дисципліни латинська мова та медична термінологія, зокрема у ХНМУ, реалізується з використанням інформаційних технологій: навчальних платформ та додатків (Quizlet, Kahoot), мультимедійних презентаційних матеріалів, використання метод-кейсів на заняттях тощо.

Висновки. На основі вищесказаного можемо зробити висновок, динамічні інноваційні процеси сучасного суспільства, тенденції конкурентоспроможності на ринку праці зумовлюють необхідність формування soft skills у майбутніх фахівців. Вивчення дисципліни латинська мова та медична термінологія у закладах вищої медичної освіти сприяє формуванню soft skills у студентів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Абашкина О. Soft skills: ключ к карьере. Справочник по управлению персоналом: научный журнал. 2008. № 9 (сентябрь). С. 124–126.
2. Глазунова О. Г., Волошина Т. В., Корольчук В. І. Розвиток «soft skills» у майбутніх фахівців з інформаційних технологій: методи, засоби, індикатори оцінювання. URL: <https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/256/pdf> (дата звернення: 30.04.2021).
3. Длугунович Н. А. Soft skills як необхідна складова підготовки
4. ІТ-спеціалістів. Вісник Хмельницького національного університету. 2014.
5. № 6 (219). С. 239-242.
6. Коваль К. О. Розвиток «soft skills» у студентів – один з важливих чинників працевлаштування. Вісник Вінницького політехнічного інституту. 2015. № 2. С. 162-167.
7. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/ru/soft-skills> (дата звернення: 30.04.2021).